

Aan de fracties van de politieke partijen van de gemeente Purmerend en Beemster

14 december 2019

Meer dan ooit concentreert het maatschappelijk debat zich op de gezondheid en het welzijn van de bevolking. De coronacrisis maakt duidelijk hoe kwetsbaar we zijn, individueel en als samenleving. Uiteraard heeft dit ook invloed op de discussies binnen de Purmerendse Sportraad: hoe kan sport bijdragen aan een vitalere samenleving?

Sport is geen doel op zich maar een middel

De discussie over sport als doel of als middel is belangrijk voor de legitimering van overheidsbemoediening én overheidsinvesteringen in de sport. Bij sport als doel wordt dit gefinancierd vanuit het sportbudget. Bij sport als middel worden ook andere budgetten aangesproken. Naarmate sport meer als middel wordt gezien, draagt sport meer bij aan andere beleidsterreinen en wordt de maatschappelijke waarde groter

Sport voor een vitale samenleving

Een vitale en veerkrachtige bevolking is de basis voor onze samenleving en onze economie. Sport draagt hieraan bij. Door sport komen mensen in beweging en ontmoeten ze elkaar. Sport heeft een intrinsieke waarde als vorm van vrijetijdsbesteding én heeft maatschappelijke betekenis omdat sport kan bijdragen aan andere doelen en beleidsterreinen, zoals de volksgezondheid (preventie en zorg) en het welzijn van de bevolking (cohesie en participatie).

Bewegingsarmoede

In Purmerend en Beemster beweegt ongeveer de helft van de bevolking onvoldoende. Juist personen met (een grotere kans op) gezondheidsproblemen bewegen te weinig: ouderen, mensen met gezondheidsklachten of een beperking en mensen met een laag inkomen. Door de vergrijzing en de economische recessie gaat deze groep de komende jaren fors toenemen.

Bestrijding eenzaamheid

Een ander groot maatschappelijk vraagstuk in Purmerend en Beemster is eenzaamheid: vier op de tien inwoners voelen zich eenzaam en ervaren te weinig regie op hun leven. Dit geldt vooral voor ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid, maar ook bij jongeren is het een groeiend probleem. Een zinvol bestaan, in een samenleving waarin men zich thuis voelt, draagt bij aan een vitale en veerkrachtige bevolking.

De sociale waarde van sport kan bijdragen aan het voorkomen en tegengaan van eenzaamheid. Sport vindt dikwijls plaats in sociale verbanden, en kan helpen om de mentale weerbaarheid van mensen te vergroten.

Conclusie

De Sportraad adviseert een structurele en integrale samenwerking tussen de verschillende branches, om zodoende vanuit verschillende beleidsterreinen (sport en welzijn, zorg, onderwijs, ruimte, economie, enzovoorts) een vitale en veerkrachtige samenleving te realiseren.

Belangrijk is extra in te zetten op groepen met een grote bewegachterstand en extra aandacht te geven aan kwetsbare groepen zoals jongeren, ouderen en inwoners met een lage sociaal-economische status. Van (gezonde) volwassenen kan worden verwacht dat zij het sportaanbod zelf opzoeken (en idem van sportaanbieders dat zij deze doelgroep weten te vinden).

De Sportraad hoopt dat onze adviezen en aandachtspunten een structurele bijdrage leveren aan een stevige basis voor sport in Purmerend en Beemster.

Aandachtspunten voor de sportparagraaf van uw verkiezingsprogramma 2021

Visie op sport en bewegen

Als basis zal er een meerjarenbeleid dienen te komen ten aanzien van sport en bewegen. Sport en bewegen is daarbij geen doel op zich maar ondersteunt beleid op andere gebieden zoals: gezonde samenleving, sociale cohesie en bestrijding van criminaliteit.

SPORT EN PARTICIPATIE

1. Breedtesport als basisvoorziening

Breedtesport vormt de basis van de samenleving. Er dient een ruime vorm van bewegingsaanbod te zijn. Het bewegingsaanbod kan divers zijn, zoals verenigingen, commercieel, maar ook in de openbare ruimte. Ook bij de plannen 'Purmerend 2040' dient er voldoende ruimte te zijn voor aanbod van breedtesport in iedere wijk.

2. Betaalbaarheid van de sporten tarieven sportverenigingen

Financieel dient het bewegingsaanbod betaalbaar te blijven waardoor dit laagdrempelig is voor alle doelgroepen. Het huidige beleid vanuit de gemeente dient dus voortgezet te worden.

Verenigingen hebben te maken met stijgende lasten. Dit komt mede voort aan de eisen die wet- en regelgeving stelt op het gebied van Horeca, veiligheid en competenties van trainers. Lokaal dienen de tarieven daarom niet meer te stijgen dan de gemiddelde inflatie.

Om de sport voor de individuele inwoner betaalbaar te houden dient het 'Jeugdfonds Sport & Cultuur' en de 'MeerDoen-regeling' blijvend aandacht te krijgen in de gemeentelijke uitingen en zullen verenigingen bewust met deze problematiek om moeten gaan.

3. Subsidiebeleid

Evaluatie van het huidige subsidiebeleid is raadzaam. Voor sport en bewegen adviseren wij een doelgroepenbeleid. Naast de bestaande jeugdsubsidie kunnen wij hierbij denken aan specifieke subsidies voor (ex) Coronapatiënten; 60+ bewegingsaanbod; bewegingsaanbod voor inwoners met een lichamelijk- of geestelijke handicap.

Bij dit beleid dient het overgewicht bij kinderen extra aandacht te krijgen. Overgewicht bij kinderen heeft zowel in de kindertijd als op latere leeftijd grote gevolgen voor de gezondheid. In de kindertijd hebben ze meer last van psychosociale problemen, van 'niet lekker in je vel zitten' tot suïcidedgedachten. Op latere leeftijd lopen ze een vergrote kans op het krijgen van overgewicht, obesitas of diabetes.

Uit preventief oogpunt dient de jeugdsubsidie te worden verhoogd. Immers een gezonde jeugd leidt op langere termijn tot minder gezondheidsklachten en op de korte termijn tot meer sociaal maatschappelijke binding. Een belangrijk effect hiervan is dat de contributies bij verenigingen laagdrempelig kunnen blijven.

4. Vrijwilligersbeleid

Tekort aan vrijwilligers bij sportverenigingen is al jaren aan de orde. De prognose is dat het aantal vrijwilligers nog meer terug gaat lopen, met name op structurele taken.

Belangrijke doelstelling is dan ook het vrijwilligersklimaat en beleid binnen sportverenigingen te verbeteren. Hiervoor dienen concrete plannen te worden uitgewerkt.

5. Professionalisering van de sport

Voor de begeleiding van de jeugd, van kwetsbare groepen en van talenten en (potentiële) topsporters beveelt de Sportraad aan meer (gecombineerde) betaalde banen in de sport in te voeren, deze functies te beschrijven, hieraan kwalificaties te koppelen en de opleidingen op mbo-, hbo- en wo-niveau hiermee in harmonie te brengen.

Groot voordeel is dat professionele krachten ook inzetbaar zijn voor de samenwerking met de opvang (mbo), het onderwijs (mbo/hbo), welzijn en zorg (mbo, hbo) en andere sectoren waar een zeker opleidingsniveau wordt gevraagd.

ACCOMMODATIEBELEID

6. Investeren in sportaccommodaties

Om de ambities van verschillende bewegingsaanbieders te honoreren zal er aandacht dienen te zijn voor nieuwe investeringen gericht op een ruimer en veelzijdiger aanbod van sport. Het stellen van eisen aan de aantrekkelijkheid, maar vooral de toegankelijkheid, het gebruik door sporters met een beperking en de verduurzaming van accommodaties zijn hierbij vanzelfsprekend.

Belangrijk is dat samenwerking door de gemeente wordt gestimuleerd zodat accommodaties beter geschikt worden voor multifunctioneel gebruik (onderwijs, kinderopvang, welzijn). Sportaccommodaties maar ook de onderwijsaccommodaties worden zodoende optimaal geëxploiteerd en zijn daardoor meer rendabel, omdat deze gedurende de gehele dag én avond worden gebruikt. In dit kader is ook het verder ontwikkelen van 'open sportparken' een goede ontwikkeling. De gemeente dient dit wel te faciliteren (toezicht, schade door vandalisme etc.).

Tegelijkertijd dient de gemeente over de grens te kijken als er sprake is van het creëren van topsportaccommodaties of accommodaties die gezien de omvang van de sport regionaal beoefend kunnen worden. Overleg in de regio met aangrenzende gemeenten kan de regio versterken in plaats elkaar te beconcurreren.

7. Norm nieuwbouw i.p.v. renovatie voor kleedruimtes die aan vervanging toe zijn.

Kleedruimtes van sportverenigingen zijn na een groot aantal gebruiksjaren toe aan vervanging. Renoveren door de vereniging is de huidige norm. Dat betekent dat verenigingen hiervoor zelf in beginsel de financiering moeten regelen. In de praktijk blijkt dit vaak niet mogelijk en gezien vaak de hoogte van de bedragen is dit ook onverantwoord naar de leden.

Aangezien gebouwen en dus accommodaties na 40 jaar zijn afgeschreven is het wenselijk dan de norm 'nieuwbouw' van toepassing te verklaren. Deze norm dient ook te gelden voor kleedruimtes die technisch eerder dan 40 jaar aan vervanging toe zijn.

Op dat moment is er sprake van een investering. Als dat het geval is kunnen zowel de gemeente als de vereniging tot een gezamenlijke, betaalbare, financiering komen.

Dat houdt de verenigingssport in Purmerend en Beemster betaalbaar.

8. Multifunctionele accommodatie De Karekiet

Gezien de demografische ontwikkelingen van Purmerend, de vraag uit het onderwijs en de huidige vraag naar sportaccommodatie voor zaalsporten pleiten wij voor een multifunctionele sportaccommodatie. Niet de stichtingskosten dienen als uitgangspunt maar de exploitatie dient dekkend te zijn. Vooralsnog denken wij hierbij aan twee sporthallen en zaalruimte (genaamd 'Sport Sociëteit Purmerend') waar verschillende activiteiten kunnen plaatsvinden zoals b.v. denksporten. Overdag kan het onderwijs gebruik maken van de hallen en 's avonds en in de weekeinden de verenigingen.

9. Multifunctionele accommodatie SV Beemster

De huidige sporthal van SV Beemster in Middenbeemster is sterk gedateerd. Vervanging van de huidige hal dient overwogen te worden met als uitgangspunt multifunctioneel gebruik.

10. Leegwaterbad ontwikkelen als regionaal vrijetijdscentrum

Het Leegwaterbad heeft een ideale ligging en is populair bij de Purmerenders.

De functie van het Leegwaterbad kan verder worden benut door het Leegwaterbad door te ontwikkelen tot een regionaal vrijetijdscentrum én sport- en gezondheidscentrum.

Hierbij kan een diversiteit van bewegingsaanbod worden geboden gelieerd aan het water.

Voor een stad groeiend naar meer dan 100.000 inwoners is een buitenbad zeer gewenst.

Landelijk is echter bekend dat jaarlijks een exploitatietekort ontstaat. De politiek zal hierin een keuze moeten maken.

11. Toekomstvisie

Groei bij sportverenigingen of het clusteren van verenigingen op bestaande of nieuwe locaties vereist beleid op lange termijn. Gezien de vaak lange doorlooptijd is het zaak om hier nu al initiatieven voor te gaan ondernemen.

JEUGD EN ONDERWIJS

12. Meer en beter bewegingsonderwijs in het primair onderwijs

Het primair onderwijs is verplicht om minimaal 3 x 45 minuten bewegingsonderwijs per week te bieden. Gemiddeld scoren Purmerend en Beemster zeer laag in Noord-Holland als het gaat om het aanbod.

Gezien het preventieve karakter om mensen al op jonge leeftijd aan het bewegen te krijgen is het van belang dit mede als een gemeentelijke verantwoordelijkheid te zien. Immers de basis voor het bewegen wordt in de jonge jaren gelegd. De gemeente dient bijvoorbeeld samenwerking tussen onderwijs en sportaanbieders verder te stimuleren of de gemeenschappelijke pool van gekwalificeerde leerkrachten uit te breiden.

13. Uitbreiding JeugdSportPas

Gezien de afnemende belangstelling maar nog steeds zeer populaire JeugdSportPas (voor kinderen basisonderwijs) revitaliseren en de doelgroep uitbreiden tot 18 jaar. Het sportaanbod voor deze nieuwe doelgroep aanbieden in de vorm van clinics. De overgang van primair onderwijs naar middelbaar onderwijs is een moment dat jeugdleden afhaken. Door de leeftijd op te rekken is er in ieder geval een grotere kans dat de jongeren blijven bewegen georganiseerd of niet.

TALENTONTWIKKELING EN EVENEMENTEN

14. Faciliteren talentontwikkeling, topsport en evenementen

Lokale talenten hebben een belangrijke rol. Zowel in de wijk waar ze wonen, op de vereniging waar ze sporten, op scholen, overal. Zij inspireren anderen om te gaan bewegen en hebben een positieve invloed op de stadspromotie.

Talentontwikkeling is een zaak tussen de vereniging en de (sub) topsporter. Wel kan de gemeente partijen samenbrengen om de sport te promoten. Bijvoorbeeld door het creëren van samenwerkingsverbanden tussen stadspromotie, (top) sporters en verenigingen. Omdat Purmerend en Beemster geen hoger onderwijs kennen verdwijnen na hun 18e jaar veel talenten uit Purmerend en Beemster. Vaak zetten zij buiten onze steden hun sportieve carrière voort.

15. Faciliteren evenementen

Evenementen dienen te voldoen aan vele vergunningen maar dienen ook aan eisen te voldoen op het gebied van veiligheid, verkeersregulering en EHBO etc. De gemeente kan hierbij faciliterend optreden.

FYSIEKE OMGEVING

16. Sport- en beweegactiviteiten in de openbare ruimte

Vormen van bewegingsaanbod dienen in de stad ruim te worden aangeboden. Dat kan een diversiteit van bewegingsaanbod zijn, zoals verenigingen, commercieel, maar ook in de openbare ruimte. Hierbij kunnen we denken aan sportveldjes, routes voor de hardlopers, of brede veilige fietspaden in en rond de stad. In dit verband is ook de snelle ontwikkeling van Urban sports interessant. Dit zijn beweegactiviteiten voor de jeugd waarbij ze vaardigheden kunnen laten zien in de bebouwde omgeving.

De verstedelijking in Purmerend leidt tot minder beschikbare publieke ruimte. Gezien het landelijke preventieakkoord dient tenminste drie procent van de openbare ruimte van nieuwe of te renoveren woonwijken gereserveerd te worden voor speel- en beweegvoorzieningen. Ook Purmerend zal dit als uitgangspunt dienen te hanteren.

17. Duurzaamheid sportaccommodaties

Het beleid dient er op gericht te zijn de duurzaamheid van sportaccommodaties te verbeteren. Bijvoorbeeld investeren in de isolatie van de accommodaties en zonnepanelen leiden structureel tot lagere verbruikslasten. Hiervoor zijn subsidies beschikbaar maar voor de totale investering is een eigen bijdrage door de vereniging noodzakelijk. Dit is voor een groot aantal verenigingen niet altijd mogelijk.

Als oplossing zou de gemeente een passende financieringsvorm kunnen aanbieden waardoor vertraging van het verduurzamen wordt opgelost. Bijvoorbeeld het verschil van de bestaande energielasten en de bereikte besparing te gebruiken als aflossingsruimte voor een renteloze lening. Immers sport maakt in de breedte onderdeel uit van een duurzame samenleving.

Met sportieve groet,
Sportraad Purmerend

Bewegen binnen de sport

info@sportraadpurmerend.nl - www.sportraadpurmerend.nl